

Tájékoztató a közösségi munkáról

2016. január 1-jétől a rendes érettségi vizsga megkezdésének előfeltétele lesz az iskola által regisztrált módon, közösségi szolgálat keretében 50 óra munkát teljesíteni. Az 50 órát a 9-12. évfolyamok alatt, arányosan elosztva kell elvégezni.

A közösségi munkát különböző helyeken lehet teljesíteni:

- 1.) **Az iskolában szervezett keretek között**, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenységként
- 2.) **Különböző szervezeteknél. A fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket.** Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzbeli.
- 3.) A szolgálat nem lehet szakfeladat (pl. ápolói képesítést igénylő munka), és nem lehet olyan feladat sem, amit intézményfenntartónak, működtetőnek jogszabályi kötelessége ellátni. (Termet díszíteni lehet, a tanterem teljes kifestése, karbantartása viszont a működtető feladata. Mindez nem zárja ki, hogy ha szakember ingyen kifesti a termet, akkor tanulók segítsék szakmai hozzáértést nem igénylő tevékenységgel. Pl. felmosás festés után.)

Külső szervezetet keres az iskola, és kereshet egyénileg a diák és/vagy a szülő is.

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és játékonysági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési

területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat végzése egy nap 1-3 óra lehet, más szabályozása nincs. Ez hétfévén is 1-3 órát jelent, és az életkor nem befolyásolja. Nincs pihenőnap kötelezettség.

Iskolán belüli tevékenységeket lehet végezni. Nincs jogszabályi kötöttsége az 50 órából hány órát végeznek tevékenységet a diákok az iskolában és hányat fogadó intézményeknél. Ugyanakkor lényeges szempont, hogy a program alapvetően az iskolán kívüli, konkrét segítségre fókuszál, tehát ideálisnak az tekinthető, ha iskolán belüli tevékenységet a 50 óra 15-20%-ában végez a tanuló.

A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

Tájékoztató a közösségi munkáról

2016. január 1-jétől a rendes érettségi vizsga megkezdésének előfeltétele lesz az iskola által regisztrált módon, közösségi szolgálat keretében 50 óra munkát teljesíteni. Az 50 órát a 9-12. évfolyamok alatt, arányosan elosztva kell elvégezni.

A közösségi munkát különböző helyeken lehet teljesíteni:

- 4.) **Az iskolában szervezett keretek között**, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenységként
- 5.) **Különböző szervezeteknél. A fogadó külső szervezet nem lehet érdekvédelmi, képviseleti vagy politikai szervezet, amely különben fogadhat önkénteseket.** Üzleti jellegű tevékenység, haszonszerzés nem lehet része a közösségi szolgálati tevékenységnek. Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a közösségi szolgálat a kölcsönösség elvén alapul, a segítő és a segített közötti kapcsolaton, ebből eredően nem számítható be pusztán az adománygyűjtés, különösen akkor nem, ha az pénzübeli.
- 6.) A szolgálat nem lehet szakfeladat (pl. ápolói képesítést igénylő munka), és nem lehet olyan feladat sem, amit intézményfenntartónak, működtetőnek jogszabályi kötelessége ellátni. (Termet díszíteni lehet, a tanterem teljes kifestése, karbantartása viszont a működtető feladata. Mindez nem zárja ki, hogy ha szakember ingyen kifesti a termet, akkor tanulók segítsék szakmai hozzáértést nem igénylő tevékenységgel. Pl. felmosás festés után.)

Külső szervezetet keres az iskola, és kereshet egyénileg a diák és/vagy a szülő is.

A közösségi szolgálat keretei között

- a) az egészségügyi,
- b) a szociális és játékonysági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési.

területen folytatható tevékenység.

A közösségi szolgálat végzése egy nap 1-3 óra lehet, más szabályozása nincs. Ez hétfőig is 1-3 órát jelent, és az életkor nem befolyásolja. Nincs pihenőnap kötelezettség.

Iskolán belüli tevékenységeket lehet végezni. Nincs jogszabályi kötöttsége az 50 órából hány órát végeznek tevékenységet a diákok az iskolában és hányat fogadó intézményeknél. Ugyanakkor lényeges szempont, hogy a program alapvetően az iskolán kívüli, konkrét segítségre fókuszál, tehát ideálisnak az tekinthető, ha iskolán belüli tevékenységet a 50 óra 15-20%-ában végez a tanuló.

A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

Törvényi háttér

1. 1. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

(Hatályos: 2015. I. 1-től)

(Részlet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényből) 4.§ 15. közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása,

6. § (4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és

b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

63/B. § (1) A Nemzeti Pedagógus Kar

a) külön jogszabályban meghatározottak szerint ellenőrzi a 4. § 15. pontjában meghatározott közösségi szolgálat szervezését, valamint működteti az ehhez kapcsolódó tanácsadó és információs rendszert...

63/D. § (1) Az Országos Küldöttgyűlés kizárólagos hatásköre:

f) a közösségi szolgálattal kapcsolatos tanácsadási és ellenőrzési tevékenység szabályozása

97. §(2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.

1. 2. A Köznevelési törvény végrehajtási rendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

45. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

133. § (1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, illetve nonprofit szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszeméllynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonyági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelmi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,

h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A középiskola a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

Záradék:

47. A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges közösségi szolgálatot.